REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumenecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 10. Brașov, Miercurĭ 15 (28) Ianuarie. 1903.

Situația financiară a României.

Nu de mult încă se pornise în pressa jidovéscă din streinătate, care numai binevoitóre nu-i este statului român și desvoltării sale, o agitațiune fórte îndrăsnéță, ce țintea ca prin esagerărĭ și faime mincinóse sĕ compromită înaintea cercurilor financiare din Europa, România, descriind în culorile cele mai triste și desperate situațiunea economică și financiară a țerii.

Cu tóte aceste sistematice calumniărĭ, cu tótă disgrația ce șĭ-a atras'o România prin aceea, că guvernele și parlamentul ei n'au conces și nu vor nicĭ în viitor a concede ca Evreilor imigrațĭ în țéră sĕ li-se dea drepturĭ politice în massă, ci preferă a rĕmâné pe lângă sistemul individual observat și până acuma la împământenirĭ, totușĭ i-a succes guvernului actual român ca învingênd tóte dificultățile, sĕ facă convertirea și consolidarea împrumutului provisor de 175 milióne, încheiat în nisce împrejurărĭ și cu condițiunĭ dificile la 1899 și încă cu scadență fixă pe timp de patru anĭ.

Acésta este o dovadă neîndoiósă, că țéra șĭ-a recâștigat în streinătate érășĭ totă încrederea, de care se bucura mai înainte, ba că i a crescut chiar creditul în afară. Meritul, că s'a putut dobêndi un succes ca acela al conversiunei datoriei flotante, de care vorbim, revine în primul rênd sistemului de economii, inaugurat la 1901 de guvernul Sturdza, în urma căruia budgetul, fiind redus cu 20 de milióne, fù echilibrat pe deplin.

Este un semn vedit de progres, că tóte partidele din cameră fără deosebire au fost unanime în a vota proiectul de lege pentru conversiunea împrumutului oneros, care lega mânile țĕrii și 'i causa cea mai mare îngrijire.

Conducĕtorii partidelor din oposiție au dat espresiune destul de viuă în cameră importanței conversiunei, constatând, că printr'însa s'a scăpat situația economică a țĕrii de o mare greutate, că țéra se póte felicita de ea, căcĭ datoria aceea flotantă de 175 mil. era ca o spadă a lui Damocle, care trebuia înlăturată cu o di mai curênd.

„Vĕdênd frumósele sentimente ce s'au arătat astădĭ“ — dise ministru de finance în cameră — sper, că chiar décă ar mai veni anĭ desastroșĭ cu 1899, ne vor găsi așa pregătițĭ, încât sĕ nu ne mai sdruncine, căcĭ am dobêndit învĕțăminte pentru tot viitorul nostru financiar“.

Ér primul ministru dise: „Sĕ nu ne închipuim un moment măcar că am eșit din dificultățĭ. Ne-am liberat de presiunea momentană economică, care zăcea asupra nóstră. Dér trebue sĕ fim și de aicĭ înainte cu bugete strînse și cu escedente strînse, ca sĕ nu avem deficite.“

Este fórte îmbucurător, că România a putut sĕ se reculégă în așa scurt timp și s'ajungă la resultatele anunțate cu atâta mulțumire de către guvernul actual corpurilor legiuitóre. Fie ca de adĭ încolo sĕ mérgă înainte cu pașĭ repedĭ pe calea de regenerare economică și financiară.

Proiectele militare în dietă. In ședința de ierĭ a dietei s'a început desbaterea asupra proiectelor de lege militare. Referentul *Münich* Aurel a făcut cunoscute proiectele și le-a recomandat spre primire. — Ministrul de honvedĭ br. Geza *Fejervary* a luat apoi cuvêntul ținênd un discurs mai lung. Oposiția l'a întrerupt de repețite-orĭ, ér când șĭ-a sfîrșit discursul, i-s'a strigat „Abzug“ de pe băncile opoșiției. — Din partea kossuthiștilor a vorbit *Toth* János. El a făcut o critică aspră proiectelor și în numele partidului sĕu a cerut respingerea lor. — Din partea poporalilor a vorbit Ștefan *Rakovszky*, combătênd proiectele și declarând, că partidul sĕu nu le primesce.

Camera magnaților încă a ținut erĭ ședință. La ordinea dilei desbaterea asupra proiectului referitor la pașapórte. Br. Desid. *Banffy* a ținut un discurs, în care cu mare aparat a pretins, ca pașapórtele în Croația sĕ se dea în limba maghiară și francesă. — Pentru propunerea lui Banffy au mai vorbit conții Ștefan *Keglevich*, Ioan *Eszterhazy* și br. *Pronay*. — Camera a primit în general proiectul ministrului de interne. Desbaterea specială urméză adĭ.

Clubul român bucovinean și contingentarea zaharului. Deputații *Lupul* și T. cav. de *Flondor* au intervenit în 23 l. c. la ministrul financelor pentru retribuirea către Bucovina a unui contingent mai mare de producție a zaharului. Ministrul a promis a considera cererea după putință. In ședința de după amiadĭ a comisiei pentru birul de zahar, deput. *Flondor* a participat la discuția generală. Intre altele a descris stările economice desolate din Bucovina și greutățile, cu carĭ au avut sĕ lupte guvernul local și comitetul țĕrii, până-ce li-a succes, după silințe de mai mulțĭ anĭ, a esopera, ca în țéră sĕ se creeze industria zaharului. La fine dep. *Flondor* a declarat în numele clubului român, că în considerarea împrejurării, că cultivarea sfeclei în Bucovina este aptă a îndrepta multor agricultorĭ și muncitorĭ starea deplorabilă, prin legea contingentării individuale însĕ se periclitéză, prosperarea industriei zaharului în țéră — clubul român, sprijinind expunerile representanților Galiției, póte numai atuncĭ sĕ fie pentru primirea convenției de la Bruxella, décă prin rectificarea proiectului de lege pentru contingentarea zaharului va fi asigurată susținerea industriei zaharului în Bucovina.

O broșură a lui Korn. Fostul redactor de la diarul „Grosskikindaer Zeitung“, care s'a refugiat în streinătate dinaintea pedepsei ce i-se mĕsurase într'un proces de pressă, a publicat de curênd o broșură, care a avut darul sĕ deștepte din nou atențiunea pressei șoviniste asupra lui. N'am vĕdut broșura acésta, dér după cum reiese dintr'un estras ce-l dă „Független Magyarország“, se spun în ea lucrurĭ fórte supĕrătóre pentru domnii șoviniștĭ. Scopul lui Korn a fost de a atrage atenția opiniunei publice din Germania asupra raporturilor politice din Ungaria-de-Sud (Bănat), unde — dice el în prefață — hegemonia maghiară asupresce pe Germanĭ, uitând serviciile, ce le-au făcut acești Germanĭ statului ungar. Pressa maghiară din Pesta, redactată în limba germană și subvenționată de guvern — spune Korn — dă informațiunĭ false asupra situațiunei adevĕrate, cu scop de a mistifica opinia publică germană din imperiu. Décă se găsesc ómenĭ între Șvabĭ, carĭ sĕ le aducă aminte, că sunt Germanĭ, ei sunt tîrîțĭ pe banca acusaților și pedepsițĭ cu închisóre. Sórtea Șvabilor o au și cele-lalte popóre nemaghiare, Românii, Slovacii, și Sêrbii.

Grecii în Macedonia. Contesa Eugenia Kapnist publică în *„Moskowskija Wjedomosti“* un articol, în care susține drepturile istorice ale Greciei asupra Macedoniei și combate atitudinea ostilă a Rușilor față cu Grecii. Redacțiunea numitului diar observă la acest articol, că Rușii vĕd în Sêrbĭ, Bulgarĭ și Grecĭ înainte de tóte coreligionarĭ și că ar fi simpatisat tot așa și cu Grecii ortodoxĭ din Macedonia, în cas când și aceștia s'ar fi resculat.

Comitetul macedonean a adresat tuturor comitetelor locale din Macedonia o circulară, în care numitele comitate sunt învitate a-șĭ ține cuvêntul dat de a nu întreprinde nimica și de a nu forma bande până în luna Aprilie. In circular se vorbesce și despre recenta agre-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Schițe din istoria Craiovei.

Noul studiu al eruditului nostru istoriograf d. A. Pessacov e interesant din multe puncte de vedere. La început sub titlul *„Craiova-Bănie“* d. Pessacov constată, că Craiova înainte de a fi fost capitala Banatului, era un oraș cu case de lemn, cum erau pe atuncĭ mai tóte orașele de prin țĕrile din prejur și din nordul Europei, și cum se găsesc până în diua de astădĭ în Rusia, Suedia și Norvegia, orașe în mare parte de lemn, ca și casele țĕranilor noștri mai ales în satele de la munte, și ca multe bisericĭ în Transilvania. Acésta e causa, că în țĕrile nóstre nicĭ o biserică séu mănăstire, singurele monumente istorice, carĭ au străbătut până la noi, nu datéză mai de mult de cât din veacul al 13-lea încóce, afară póte de biserica de piétră de la Densuș, sat în Valea Hațegului, care se crede a fi fost capiște séu biserică romană la început. De aci se vede falsitatea părerii acelora, carĭ consideră lipsa de monumente mai vechĭ de cât veacul al 13-lea ca un argument în favórea teoriei lui Rösler, că adecă Românii ar fi venit de peste Dunăre în urma Ungurilor.

In Craiova au început a se face zidirĭ de piétră numai după ce ea a devenit capitala banatului Olteniei. Acésta a trebuit sĕ se întêmple de sigur tot sub un Basarab, de vreme ce Craiova a fost moșie de strămoșie a Basarabilor, însĕ cu mult înainte de Barbu Craiovescu, care se crede de obiceiŭ a-șĭ fi strămutat cel dintâiŭ reședința de mare Ban din Străhaia la Craiova, pe la 1600. Pentru-că — dice autorul — și alțĭ Banĭ se diceau *Cralevscăi*, adecă ai *Craiovei* séu *Craiovescĭ*; și pentru-că se găsesc trei documente despre un anume *Radu, ban al Craiovei*, cel puțin cu o sută de anĭ înainte de Barbu Craiovescu.

Capitolul *Cetatea Banilor — Casele bănescĭ* vorbesce despre curtea bănéscă și despre casele vechiĭ familiĭ a Basarabilor, carĭ de pe la jumĕtatea vécului al 18-lea au fost dăruite de către domnul de pe acel timp episcopiei de Rîmnic; apoi a devenit prin schimbul unei moșii, proprietate a familiei Otetelișanu, ér în urmă în posesiunea statului. Cu un simțĕmênt de întristare pentru trecerea și nimicirea lucrurilor omenescĭ, ne povestesce aci autorul despre risipirea ultimelor rĕmășițe ale vechei curțĭ, care s'a zidit după ce scaunul băniei s'a mutat în Craiova. Ruinele ei se vedeau cam până acuma vre-o 40—50 de anĭ în partea despre apus a orașului, între strada Sf. Dumitru și strada Elca de-oparte, și strada Madona și piața vechie de altă parte. Erau nisce ziduri vechĭ, înalte și străpunse de găurĭ pentru tunurĭ și puscĭ, ér înlăuntrul acestor ziduri era o curte vastă de vr'o 200 metri lungime și vr'o 50 lățime, cu o sumă de ruine de case, magazii, casemate boltite, atestând tóte ființa unei cetățĭ părăsite. Locuitorii din prejur o numia *Hanul nemțesc*, probabil, că pe timpul când Oltenia fusese ocupată de Austriacĭ, între anii 1718 și 1739 ea servise de locuință administrațiunii nemțescĭ. Austriacii clădiră în Craiova și o mănăstire cu un colegiu de propagandă, rĕmasă mult timp ca ruină sub nume de *zidurile baraților*, aprópe de grădina Mihaiŭ Bravul. Din numita curte domnéscă a rĕmas o singură piétră, care era înfiptă în frontispiciul porții ei despre apus și care e păstrată la primărie pentru interesanta inscripțiune de pe dênsa. Este o inscripțiune făcută de Alexandru Ipsilanti, din care se vede că acest domn al Munteniei reparase cu multă cheltuélă acéstă reședință, împreună cu palacrisul ei, ca sĕ servéscă ómenilor administrațiunii, trimișĭ aci de guvern. Ipsilanti o numesce în inscripțiunea sa *podóba orașului*, de unde se vede ce trebue sĕ fi fost în vremile de înflorire ale capitalei banilor, décă și în starea de ruină părea frumósă.

Monastirea Bucoveț, rĕmasă astădĭ o bisericuță sĕracă, la marginea cătunului Moflenĭ, dincóce de Jiu, constată d. Pessacov că e cea mai vechie zidire din câte se află astădĭ în lăuntrul și în jurul Craiovei. Ea a fost părăsită cu totul de pe la 1836—1839, când Jiul revĕrsându-se a înghițit sub valurile lui casele, curtea, fântâna, turla cu clopote și tinda cu tot ce se afla în ea, până în ușa bisericei. Din inscripțiunea ei se vede, că ea a fost zidită pe la 1571—1573, de marele ban Stefan, și că între ctitorii ei au figurat și Mihaiŭ Vitézul, care a dăruit mănăstirei o moșie, precum și fiiĭ sĕi Pĕtrașcu și Nico-

siune asupra unui tren, declarând că acésta a fost opera Arnăuților.

Relativ la mĕsurile anunțate cu privire la Macedonia se asigură din isvor bine ieformat, că până în momentul present încă nu s'a găsit o formulă positivă. Puterile schimbă actualmente note, cu scop de a se înțelege asupra mĕsurilor de luat și prin carĭ s'ar obține un dublu resultat: menținerea ordinei și în acelașĭ timp a statului quo în Macedonia. Este vorba de-ocamdată de reforma administrației și poliției în reionul celor trei vilaete. Décă puterile vor proceda solidar, Pórta va puté fi forțată a esecuta reformele. In timpul din urmă a fost atrasă și *Anglia* și *Franța* în sfera tratărilor urmate între *Rusia* și *Austro-Ungaria*. De asemenea și *Italia* a fost ținută mereu în curent cu amintitele tratărĭ. *Germania* se ține în reservă față cu tóte chestiunile privitóre la Balcanĭ. De sigur însĕ, că nicĭ Germania nu va face notă discordantă în tendințele de a menține statul quo, în conformitate cu hotărîrile congresului din Berlin.

Din parlamentul român.

La 9 Ianuarie v. corpurile legiuitóre s'au întrunit spre a desbate și vota proiectul de conversiune a datoriei flotante de 17 mil.

Ședința Camerei.

D-l *Costinescu*, ministrul de finance, dă cetire mesagiului pentru proiectul de lege relativ la conversiunea împrumutului de 175 milióne. După-ce cetesce și expunerea de motive a proiectului, d-l Costinescu cere, ca adunarea sĕ trécă în secțiunĭ.

Se cere, ca proiectul sĕ se discute în secțiunĭ unite, ceea-ce camera aprobă.

Proiectul de lege nu prevede condițiunile, nicĭ cele-lalte modalitățĭ ale conversiunei. Fixéză numai termenul, până la 31 Decemvrie 1904, lăsându-se guvernului tótă latitudinea de a trata cu casĕle de bancă, carĭ au efectuat împrumutul.

*

La ora 2.25 p. m. ședința sa redeschide.

Raportorul proiectului, d-l Al. *Djuvara*, dă cetire raportului comitetului delegaților, carĭ l'au admis în unanimitate și fără modificărĭ.

D-l P. *Carp*, crede că e o chestie de bun gust, ca cei din oposiție care-șĭ esprimă cu francheță nemulțumirile pentru actele guvernului, sĕ întrebuințeze aceeașĭ francheță și atuncĭ când sunt mulțumițĭ de cele ce face guvernul. (Apl.)

Conversiunea e nu numai o operațiune pur economică, ci de un interes mai general, național. Pentru țéră e mare fericire, că acéstă conversiune s'a putut face, căcĭ se ridică o greutate mare financiară.

Noi cei din oposiție ne bucurăm de acésta, căcĭ până aci eram reservațĭ din causa finanțelor, în luptele nóstre. De aci înainte vom fi mai liberĭ în mișcărĭ. D-sa mai crede, că acum ar fi momentul ca guvernul sĕ se retragă. (Hilaritate).

D-l M. *Vlădescu* declară, că și d-sa va vota pentru acest proiect, cu tóte că guvernul nu i presintă destulă încredere că va obține cele mai avantagióse condițiunĭ de emisiune.

D-l G. *Panu*. Ii pare bine, că în acéstă ședință nu s'a produs nicĭ o notă discordantă. I-se pare însĕ curios ceea-ce a spus d-l Carp. Cum, adecă, un guvern care e capabil, după-ce șĭ-a îndeplinit misiunea, sĕ se retragă, ca sĕ facă loc unui guvern póte incapabil? Acésta nu trebue sĕ o doréscă nimenĭ, și mai puțin d-l Carp.

In ce-l privesce pe d-sa, oratorul îșĭ esprimă speranța, că atuncĭ când o fi sĕ se retragă de la putere actualul guvern, va veni d-l Carp la guvern. (Apl.) Altfel ar fi nenorocire.

D-l E. *Costinescu* face un mic istoric a momentelor prin care a trecut și trece statul român, în ce privesce finanțele. Arată că în strĕinătate a remarcat încrederea în puterea nóstră la muncă și în cinstea nóstră, și de aceea s'a putut face acéstă conversiune.

D-l D. *Sturdza* arată, că prin aducerea budgetului în echilibru s'a luat încă o Plevnă internă, și că s'a putut ajunge la conversiune. Acum că am scăpat de pericolul ce ne bântuia și am sărit prăpastia, e bine sĕ ne reculegem și sĕ privim puțin înapoi, ca sĕ mai vedem odată relele de care am scăpat. Pentru acésta d-sa face un mic istoric al crisei financiare.

Câte lucrurĭ nu s'au spus de vrăsmașii noștri în aceste dile grele prin care am trecut. Presa strĕină ajutată de o parte a presei din țéră, a dus și duce o campanie violentă, nu numai în contra guvernului, dér chiar în contra țĕrei.

Chiar acum, când v'am chemat aci pentru conversiune, s'a găsit un diar renumit prin „minciunăriile“ sale, care sĕ spue că v'am convocat, ca sĕ vĕ comunic că M. S. Regele vré sĕ abdică! Dér orĭ ce s'ar dice de adversarĭ, guvernul va căuta și pe viitor sĕ lucreze cu aceeașĭ rîvnă la vindecarea relelor țĕrii.

Discuția se închide. Se ia apoi în considerare proiectul de lege. Pus la vot cu bile, articolul unic se adoptă în *unanimitate*.

Ședința se ridică și se anunță cea viitóre pe diua de 15 Ianuarie.

Ședința Senatului.

In aceeașĭ di Senatul asemenea a discutat și votat proiectul conversiunei.

D-l general *Manu* declară, că oposiția conservatóre află cu satisfacție despre realisarea conversiunei împrumutului de 175 mil. Cu tóte aceste, fiind-că nu se dă nicĭ un amĕnunt asupra condițiunilor conversiunei, cestiunea fiind pusă numai de încrederea absolută, oposițiunea conservatóre nu póte lua parte la votarea proiectului de lege.

D. Emil *Costinescu*, ministru de finance, rĕspunde, că d-sa credea că Senatul va vota cu aceeașĭ grabă ca și Camera și cu unanimitate de voturĭ, proiectul guvernului, care nu constitue un succes pentru cabinet, ci pentru întréga situațiune a țĕrei (aplause).

In ce privesce condițiunile conversiunei, ministrul de finance spune, că e în interesul succesului acestei operațiunĭ financiare, de a nu spune aceste condițiunĭ înainte ca conversiunea sĕ fie pe deplin realisată. Putem sĕ vĕ asigurăm cu tóte acestea, spune ministrul de finance, că conversiunea a fost realisată în bune condițiunĭ. Termină rugând senatul sĕ voteze fără nicĭ o reservă proiectul de conversiune (apl.)

D-l Dim. *Sturdza*. primul-ministru, spune că ar fi fost preferabil ca senatul sĕ voteze fără discuțiune un proiect de lege, prin care se convertesce în rentă amortisabilă, un împrumut care apăsa așa de greu asupra trecutului, presentului și viitorului țĕrei nóstre.

Discuția generală e închisă.

D-l General *Lahovari*, la discuțiunea pe articole, spune că d-l general Manu nu s'a pronunțat în contra proiectului conversiunei. D-sa n'a făcut de cât sĕ declare, că conservatorii se abțin de la discuția și votul proiectului. Acéstă abținere implică mai mult o aprobare a proiectului, de cât un refus de a vota acel proiect.

D-l E. Costinescu rógă din nou senatul sĕ voteze în unanimitate proiectul conversiunei, care încoronéză escelenta situațiune financiară a budgetului.

Proiectul conversiunei e adoptat cu 94 voturĭ și două abțincrĭ.

Maghiarii și Prusienii.*)

1. Andrassy amicul lui Bismarck.

Orĭ cât de ciudat și nenatural s'ar păré, ca Bismarck, discipolul lui Frederic cel Mare, sĕ pótă fi „amicul“ cuiva, tot așa de ciudat și nenatural ar fi fost, décă ar fi întrelăsat a-șĭ „face amic“ pe contele Iuliu Andrássy. Incă pe la anul 1861 nimic nu se putea petrece în Ungaria fără ca Bismarck sĕ aibă cunoscință detailată despre tot. Atențiunea lui Bismarck mergea așa departe, în cât mai târdiu când Beniamin Kállay era consul în Belgrad și într'o conversație „neoficială“ cu consulul german de acolo asupra chestiunei naționalităților din Europa, făcù observația, că „provinciile germane ale Austriei ar fi aderente ale unității germane“ — a doua di îi trimise lui Kállay o telegramă „neoficială“, în care îl asigura, că Germania nu aspiră la provinciile austriace De-ocamdată! Până la alte timpurĭ! Bismarck însĕ avea nevoie în Viena de un ministru de externe de calibrul lui Andrassy. Ér Francisc Pulszky scriea: „Bismarck, cel mai șiret bărbat de stat al secolului nostru, bogat în marĭ diplomațĭ, convins de inevitabilitatea unui rĕsboiŭ frances, credù de necesar, a implica pe eventualii aliațĭ ai Franței, Austro-Ungaria și Rusia în nisce aventurĭ, în urma cărora sĕ le fie imposibil a da ajutor Franței în marea dramă. Bismarck proclamà în public, că dintre bărbații austro-ungarĭ numai în unul are încredere și cât timp acesta va fi la putere, va fi asigurată pacea între Austro-Ungaria și Berlin. Andrassy se înțelege, era fórte măgulit de acest compliment“. — Bismarck sciea, că Andrássy era vanitos și ambițios. Bismarck făcea intrigĭ contra lui Beust, și fiind-că Andrásy voia sĕ ajungă ministru de esterne, era natural, că politica lui Beust nu-l mulțumia. Beniamin Kállay în calitatea sa de consul în Belgrad, raporta mult mai des ministrului președinte Andrássy la Budapesta, de cât ministrului de esterne Beust la Viena. Acelașĭ ministru președinte Andrássy, avênd mereu înaintea ochilor portofoliul esternelor, când a isbucnit rĕsboiul germano-frances se decise în Hitzing — după o cugetare de 48 óre — pentru „neutralitate“.

Decisiunea acésta a lui Andrássy avea atuncĭ înfățișarea unei marĭ „fericirĭ“ pentru Austro-Ungaria. Nimenĭ nu se gândia atuncĭ, că décă Austro-Ungaria ar fi întrat în acțiune contra Prusiei, — Bavaria, Baden, Würtemberga, orĭ ar fi rĕmas neutrale, orĭ s'ar fi alăturat Austro-Ungariei. Nimenĭ nu se gândia, că atuncĭ Prusia nu s'ar fi putut arunca cu tótă puterea asupra Rhinului și că prin urmare victoria sa asupra armatei francese, care și dealtmintrea o putù mulțumi numai forțelor covîrșitóre, ar fi fost cel puțin îndoiósă. Nu se sciea, décă Austro-Ungaria va rĕmâné neutrală séu va întra în acțiune. Insușĭ Andrássy stătea la îndoiélă, sĕ împlinéscă séu nu promisiunile făcute lui Napoleon III. De órece în Ungaria se doria neutralitatea, Andrássy se gândia în Hitzing la o concesiune a Prusiei în cestiunea orientală, pe când în Hofburg trimisul camerei bavareze aștepta cu inima strîmtorată hotărîrea Austro-Ungariei. Căcĭ Bavaria era sĕ se conformeze acestei hotărîrĭ. Andrassy anunță, spre gróza trimisului Bavariei, că el se pronunță în numele Ungariei pentru neutralitate. Din motive personale, după cum a dovedit'o acésta Cornel Abranyi, Andrássy umbla atât de mult sĕ facă hatîrul lui Bismarck, în cât a credut de cuviință a inscena îndată după întâlnirea din Salzburg în Ungaria un mic „Culturkampf“.

*) Din „Parlamentar“.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Ianuarie

Serbarea Bobotezei în Viena pentru soldații gr.-or. românĭ și sêrbĭ s'a sevêrșit anul acesta cu mare solemnitate. In timpul liturgiei și a sfințirei apei, o companie a reg. de inf. Regele Carol I. al României Nr. 6 a dat salvele sub comanda căpitanului Wykobal. In presența colonelului Svetozar Davidov de Illancsa, au luat parte la serbare peste 2500 de soldațĭ gr. or. ai regimentului de infanterie Nr. 6, 43 și 62, ai regimentelor bosniace Nr. 1 și 4, ai regimentului de ulanĭ Nr. 8 și ai regimentului de husarĭ Nr. 4 și elevii academiei militare technice și ai șcólelor de cadețĭ. Liturgia a fost celebrată de capelanul militar Paul Boldea, ér cântările liturgice au fost esecutate de un cor de 24 feciorĭ ai regimentului de infanterie Nr. 43. Părintele Boldea a ținut o predică fórte frumósă, amintind că Românii și Sêrbii au fost tot-déuna soldațĭ credincioșĭ ai tronului și împĕratului și că și de acum înainte sĕ urmeze pildei dată de strămoșii lor și sĕ jertfĕscă viéța lor pentru împĕrat și țéră, décă vor fi chemațĭ la grea cumpĕnă sub drapel. Serbarea s'a finit cu cântarea imnului poporal, după-ce soldaților presențĭ li-s'a împărtășit binecuvêntarea și au fost stropițĭ cu aghiasmă.

Ofertul Țarului pentru pescarii din Bretagne. Impĕratul Nicolae al Rusiei a anunțat telegrafic pe președintele Republicei francese, că ofere 25.000 fr. pentru pescarii lipsițĭ din Bretagne, ca semn al simpatiei pentru Franța amică și aliată. Președintele *Loubet* sĭ-a esprimat mulțu-

---

lae. Va sĕ dică Mihaiŭ n'a avut un singur fiiu „Pătrașcu-Nicolae“, cum se crede, ci acestea sunt numele a doi fii ai lui.

Intre prețiósele documente publicate în acéstă scriere, este unul rĕmas de la Mateiŭ Basarab, în care se spune, că acest domn a reparat și întemeiat din nou fântâna *Popova*, făcută de moșii din strămoșii Domniei sale, „ca sĕ fie pomană în veac“, obiceiŭ vechiŭ și binecuvêntat, rĕmas încă din timpul Romanilor.

Cele mai însemnate documente sunt cele privitóre la vechea biserică domnéscă Sf. Dumitru, și anume, un chrisov de la Mihail Racoviță, cu data de 7 Februarie 1765 .s. 7273 după era lumei, pe care autorul îl consideră ca „o adevĕrată carte de aur pentru Craiova“, un unic de la armașul Const. Raicoviceanu, prin care dăruiesce o moșie bisericei Sf. Dumitru, și un alt chrisov de la Alexandru Ipsilanti.

Prin aceste două chisóve se constată următórele fapte istorice: 1) că biserica Sf. Dumitru a fost întemeiată în adevĕr de Mateiu Basarab și demna lui soție Elena, cum se vede și din inscripțiunea de pe ușa bisericei; 2) că ținutul Craiovei de la balta Jitianului până la Șimnic, și din délul viilor până la Jiu, a fost o *moșie de strămoșie* a lui Mateiu Basarab, și leagănul familiei Basarabeștilor; 3) că acéstă moșie afară de curțile boerilor, a fost dăruită de Mateiu Basarab tótă bisericei zidite de el cu hramul Sf. Dumitru, cu destinațiunea, ca din venitul ei sĕ se întrețină și împodobéscă biserica, sĕ se întrețină un orfelinat în care sĕ-șĭ găséscă adăpost, cu haine și hrană, copii sĕracĭ; și un dascăl pentru învĕțătura lor și a celor ce ar voi sĕ se facă preoțĭ; 4) că pe timpul domnului St M. Racoviță, acéstă biserică ajunsese în slabă stare și în lipsă, din causă că n'avea un purtător de grije; pentru aceea Racoviță prin chrisovul sĕu, obligă pe toțĭ câțĭ se odihnesc și se chivernisesc pe *moșia sa* (Basarabéscă), afară de curțile boereștĭ și și alte cuprinsurĭ, ce vor fi cu curțĭ domnescĭ, ca sĕ plătéscă bisericei dijmele și tóte angaralele, și o dă sub îngrijirea episcopului, cu îndatorirea ca sĕ întreție un *orfelinat* și un *dascăl românesc* scutit de bir, *pentru pricopsela ucenicilor*; 5) că Al. Ipsilanti a înmulțit daniile bisericei, ca sĕ pótă ține patru preoțĭ, iertațĭ de *birul preoțesc*, de zaharele și de alte angarale, de care sĕ fie scutit asemenea și „dascălul slovenesc“ de la acea biserică, „pentru învĕțătura copiilor ce vor năzui sĕ învețe carte.“

Se constată încă din aceste documente falșitatea asertiunii, probabil intenționată, din istoria României edată de frații Tunusli, că biserica Sf. Dumitru ar fi fost zidită de un Ioan Asan séu Ioanițiu, căruia ar fi aparținut prin urmare și moșia, cu care a fost înzestrată. Și se mai vede, că pe acele vremĭ nicĭ în Craiova, ca și în alte părțĭ, nu erau alte școlĭ, decât ale dascălilor de pe la bisericele principale din orașe și de pe la câte o mânăstire.

Insĕ darea nóstră de sémă deveni prea lungă și trebue s'o încheiem. Am voit sĕ arătăm însemnătatea acestei publicațiunĭ pentru istoria nóstră și în special pentru trecutul de mărire al Craiovei, fostă capitală a banatului Olteniei. Dér acésta se póte vedé numai citind însășĭ instructiva broșură.

M. Strajanu.

mirea pe cale telegrafică pentru acest generos ofert.

Cale ferată între Bistriţă şi Bucovina. Primarul Bistriţei Friedrich Sadler a convocat pe diua de 19 Ianuarie o adunare a consiliului comunal, în care s'a desbătut chestiunea liniei ferate bucovinene. Se svonise adecă, că amintita linie nu se va face de la Bistriţă, ci pe valea Someşului prin Năsĕud. Acésta ar fi în detrimentul oraşului Bistriţă. Consiliul comunal a hotărît a se trimite o comisiune de cincî la directorul căii ferate someşane, spre a-şî procura informaţiunî esacte. Aceaşî comisiune va fi însărcinată sĕ intervină la locurile mai înalte, spre a apĕra interesele oraşului.

Societatea „Tinerimea artistică“, pusă sub înaltul patronaj al principesei Maria va deschide, la 10 Martie viitor, în palatul Ateneului Român, a doua sa esposiţie anuală de pictură şi sculptură. Toţî artiştii din ţéră sunt învitaţî de a lua parte la acéstă esposiţie.

Jubileul de 200 anî al oraşului Petersburg. In diua de 29 Maiŭ se va serba jubileul de 200 anî al întemeierii oraşului Petersburg. La acest jubileu vor fi învitaţî toţî primarii capitalelor din Europa. Consiliul comunal din Petersburg a votat din acest incident 6 milióne de ruble pentru zidirea de şcolî şi 3 milióne pentru înfiinţarea de 1000 fondaţiunî de paturî la diferite spitalurî.

Espulsarea unui corespondent. O scire din Belgrad anunţă espulsarea de acolo a unui óre-care Lazar, corespondent al diarului german *„Vossische Zeitung“*, şi care, în corespondenţele ce le trimetea diarului sĕu, defăima armata sêrbéscă. Din acéstă causă, nisce ofiţerî l'au aşteptat afară la uşa unui restaurant şi când a eşit, l'au bătut până ce a cădut jos plin de sânge. Lazar d'abia a putut sĕ se tirască acasa unde, în diua următóre, a primit decretul le espulsare.

Alegere de notar. In comuna Presmer a fost ales notar Gheorghe Preuss, care a funcţionat doi anî ca vice-notar pe lângă repausatul notar Copony. Mai erau încă vr'o 5 candidaţî.

Scirî locale.

Ajutor pentru cetăţenii săracî din Braşov. Din venitele fundaţiunei Mathilde de Trauschenfels, au a se împărţi la 19 Martie 1903 ajutóre de câte 300 coróne la cetăţenî sĕu cetăţene, săracî şi incapabilî de muncă, născuţî în Braşov, fără deosebire de naţionalitate şi de religiune. Petiţiunile sunt a se înainta Magistratului orăşenesc până la 16 Februarie 1903. Documentele, carî trebue adnexate la aceste rugărî, se află în publicaţiunile puse pe tablele şi pe stêlpii pentru afişare.

Emigranţî — la procuratură Nicolae Bredea din Corb, Avisalon Cristeanu din Ucea-de-jos, Ion Turdeanu din Dejanî şi Ion Bolovan din Beşimbac, voiau sĕ emigreze în America. Eî au ajuns până la Oderberg, de unde au fost înapoiaţî cu gendarmii şi aduşî la procuratura din Braşov. Eî au fost opriţî de a emigra pe motiv, că nu şî-au făcut încă serviciul militar.

Sinucidere din dragoste. Sunt aprópe două lunî de când am adus scirea despre încercarea de sinucidere a unei părechî amoróse Bukur Ferencz şi Benedek Iulis. Amêndoi au fost duşî la spital, de unde Bukur a eşit în curênd însănĕtoşat. Benedek Iulis însĕ, fiind mai grav rănită, n'a mai părăsit spitalul, ci a murit acolo sĕptĕmâna trecută.

Din Valea Agrişului.

— Ian. 1903.

On. Redacţiune! Pe când cei 21 învĕţătorî Sĕlăgenî, carî şî-au uitat de chemarea lor românéscă, s'au făcut de poveste cu manifestul din „Szilágy“, învĕţătorii din distr. protop. gr. cat. al Almaşului din potrivă sunt pĕtrunşî de sentimentul, că au datorinţă de a înainta luminarea şi cultura românéscă şi a sprijini aceste idealurî măreţe, încât numai pot, şi prin mijlocirea de jertfe materiale.

Sub conducerea protopopului districtual P. O. D. Vasilie Pop şi sprijiniţî de către D. Simeon Marincaşiu, — precum şi de către d-l Dr. I. Fărcaşiu medic, — în diua de anul nou (Sân-Văsii) au arangeat în Bucium — acest însemnat centru românesc de sub póla romanticului Meseşiŭ — o petrecere împreunată cu representaţie teatrală-declamatorică şi de cântărî, al cărei venit curat fu destinat pentru masa studenţilor din Blaşiŭ.

Esecutarea programului s'a început cu discursul rostit ca salut de anul nou de către P. O. D. protopop districtual. Apoi a urmat poesia de I. Popfiu „Mama lui Stefan cel mare“, declamată de către d-şóra învĕţătóre Silvia Marian, cu simţ şi pĕtrundere. Elie Ban a predat un monolog cu mult haz. E. Timbuş a declamat poesia „Peneşul Curcanul“ cu atâta pricepere, încât publicul românesc a rĕmas încântat de vitejia ostăşéscă a Românului pentru neatârnarea ţĕrei sale. Corul în cuartet instruit de studentul D. Victor Pop—fiul brav al P. O. D. protopop—în sĕrile feriilor sale de Crăciun, şi condus în séra de anul nou de către d-l cleric Laurenţiu Curea, a mulţămit pe deplin publicul. Cu multă duioşie şi cu mult efect a cântat o doină. Piesa „Cinel Cinel“, vodevil de Alexandri, deşi tóte persónele cu rol în ea pentru prima óră au urcat bina, a fost jucată fórte bine.

Timpul deşi a fost nefavorabil, ba mulţî preoţî s'au distins cu absentarea, cu tóte că era vorba de o idee care dênşii în primul rênd şi în mânia vremii încă trebuia sĕ o sprijinéscă, totuşî pe lângă succesul moral, a resultat şi un venit curat de 30 cor. 60 banî. Sub póla Meseşului numai la ale nóstre puterî suntem avisaţî. Peste taxa de intrare, precum m'am putut informa, au contribuit: P. O. D. protopop 3 cor., O. D. Teodor Cezarean 2 cor., I. Negrean 40 banî, Nikolájevicî pretor 70 banî, Halászi, veterinar 40 banî.

Petrecerea acésta împreunată cu representaţie teatrală a fost improvisată prin hărnicia învĕţătorilor unui district protopopesc în care de un timp încóce sunt aplicaţî tot numai învĕţătorî diplomaţî şi cualificaţî. Nu numai salarele sunt ridicate la minimul cerut de lege până şi în sătuleţul cel mai mic, ba chiar şi în celea mestecate cu limbî strĕine, carî abia au câte 25—30 familii române, ci din an în an se împodobesc şi cu clădirî şcolare de model. In districtul Almaşului orî-ce scop cultural, zidirî de biserici etc. află sprijinire, căcî nicî o listă încă nu s'a întêmplat sĕ se restitue gólă. In tóte aceste se póte privi numai un bun augur, ca şi în acea, ca prin armonisarea de puterî în timp apropiat sĕ se pótă întrupa şi în acéstă regiune idei menite a întări şi păzi interesele elementului românesc până aci mult esploatate de către strĕinî. Constatarea acésta mângâietóre însĕ, e a se mulţămi numai acelei împrejurărî, că póla Meseşului de un timp încóce a câştigat în persóna actualului protopop şi a d-lui Dr. Iosif Farcaş, pe lângă harnicul preot Simeon Marincaşiu din Bogdana factorî carî lucrând împreună, vor contribui în mare mĕsură la fortificarea vieţii naţionale şi sociale românescî.

Aceste persóne demne însĕ, sciu că neiubind vanitatea, nu au nevoie de elogiile mele şi ale lumei, şi décă totuşî cutez a le atinge modestia, mĕ îndémnă numai împrejurarea, că un prietin al meu mai de apróре oferind-mî mai mulţî numerî din „Tribuna“, din întêmplare în Nr. 129—1902 am aflat şi o corespondenţă în care un anonim ascuns sub „V“ raportéză despre adunarea generală a despărţămêntului „Huedin Hida“ al Asociaţiunei ţinute în 20 Iulie 1902 în Almaşiŭ.

Când însĕ cei de pe aicî toţî scim, că la aranjarea acelei festivităţî persónele sus amintite au avut partea leului şi că fără ele nicî vorbă nu putea fi sĕ se priméscă în Almaşiŭ acea adunare, şi când totuşî „V.“ în raportul sĕu, stăpânit fiind numai de rea voinţă şi parţialilate „pro domo sua“ face unora elogii până la ceriŭ, ér pe acele persóne demne le ignoréză, dându-le lecţiunî nemeritate, apoi ca sĕ se pótă judeca cât de îndreptăţită póte fi indignarea ómenilor de pe aicî când activitatea cinstită şi plină de nisuinţe nobile se interpreteză tendenţios, fără a se cunósce împrejurările, spre limpedire las sĕ urmeze următórele deslusirî.

(Va urma.)

Revoluţia în Maroc.

Până în momentul când scriem rîndurile acestea nu s'a adeverit scirea despre prinderea lui Bu Hamara, pe capul căruia sultanul a pus un premiu de 50.000 Duros.

Către multele scirî contradicĕtóre câte s'au culportat până acuma despre Bu Hamara, s'a mai adăogat una nouă comunicată de către un funcţionar administrativ spaniol, venit la Madrid din Melilla. Funcţionarul dăduse adăpost în Melilla la mai mulţî Marocanî, carî erau persecutaţî ca partisanî ai luî Bu Hamara. Doi din aceştia luaseră parte la lupta ce s'a dat la Tazza în 23 Decemvrie şi au vorbit cu „profetul“. Eî povestesc următórele:

Bu Hamara n'are la spate un singur trib al Cabililor, de órece nimenî nu-l recunósce de şeich sĕu domnitor. Puterea luî se mărginesce la atâta, că şî-a câştigat prin banî şi vorbe bune 25—30 de aderenţî, carî îî fac treburile. Pe aceşti ómenî i a înstruit în arta magiei, prin care a sugerat ómenilor ideea, că el ar lucra cu puterî supranaturale. El şî-a început „campania“ trimiţĕnd câţîva credincioşî de ai sĕi în oraşul Tazza, unde prin mituirî şî-a câştigat pe partea sa pe paşa şi pe comandanţii garnisónei. După acésta întră în oraş fără nicî o împotrivire. Aicî împărţi soldaţilor diferite darurî şi îî asigură, că le va da soldă mare. Astfel ajunse Bu Hamara prin banî, pe carî îî avea la disposiţie, profet şi domnitor în Tazza şi pretendent la tron. După acésta trimise pe credincioşii sĕi la triburile Cabililor şi recrută voluntarî, apoi cumpĕră arme şi muniţiunî. Bu Hamara adună în jurul sĕu vreo 3000 de ómenî. Sultanul trimise atuncî trupe contra oraşului Tazza. Trupele Sultanului ridicase un lagăr la distanţă de câteva mile de Tazza şi hotărîră a aştepta aicî sfârşitul lunei Ramazan. Bu Hamara însĕ n'a observat prescripţiile religióse relative la Ramazan şi a surprins lagărul nepăzit, împrăsciind trupele sultanului. Cu acéstă ocasiune cădură în mânile luî 5 tunurî, apoi muniţiunî şi provisiunî. S'au întîmplat câteva rănirî.

Bu Hamara trimise solî în tóte părţile, anunţând biruinţa sa şi provocându-i pe toţî sĕ-l recunóscă de domnitor.

Rĕmâne acum deschisă întrebarea, de unde are Bu Hamara mijlócele bănescî? Englesii susţin, că le are de la Francesi.

Astfel se anunţă din Madrid, că reporterul diarului „Globe“ a avut o convorbire cu un diplomat engles. Acesta ar fi declarat, că situaţia în Maroc este fórte serióşă şi că o intervenţie europeană este inevitabilă. Revoluţia ar fi resultatul instigaţiilor francese. Pretendentul e Algerian plătit de guvernul frances, pentru a nimici domnia sultanului, care are simpatii pentru Anglia. Diplomatul spunea, că Anglia n'are alt scop, de cât sĕ civiliseze Marocul şi sĕ deschidă acolo debuşeu comercciului european. Ea ar prefera un protectorat comun al Angliei, Spaniei, Franţei şi eventual al Germaniei.

Ministrul president şi emigrantul.

Din *Zolyom* se anunţă următórea istorióră interesantă:

Ţĕranul Stefan *Szopka* din Mihalyi, a făcut tóte pregătirile pentru a emigra în America. Işî câştigase tot ce-i trebuia pentru a-şî realisa hotărîrea: paşaport, bilet de vapor şi o sumuliţă de banî. El însĕ voia sĕ-şî lase nevasta acasă. Nevasta începù sĕ ţipe şi sĕ se vaete, însĕ înzadar, căcî bărbatul rĕmase neînduplecat. Atuncî nevestei îi veni în gând o apucătură. S'a dus la solgăbirĕu, i-s'a plâns amar şi l'a rugat, sĕ-i ajute. Sĕ scrie, adecă. d-l solgăbirĕu ministrului president, sĕ-i céră 100 cor. pentru ea, căcî atât l'a costat pe bărbatul sĕu pregătirile pentru călĕtorie. Décă şî-ar recăpĕta aceştî banî, ar rĕmâné şi bărbatul acasă.

La început solgăbirĕul şî-a făcut haz de simplicitatea femeii, la urmă însĕ lacrimile femeii îi muiară inima şi a trimis ministrului-president Szell o telegramă în care i-a arătat nĕcasurile şi rugarea femeii slovace.

Peste o oră sosi rĕspunsul: ministrul president a trimis prin telegraf 100 cor. pentru Stefan Szopka, décă el va rĕmâné în ţéră şi nu-şî va părăsi femeia şi vatra părintéscă. Femeia se bucură nespus de mult, şi solgăbirĕul s'a dus însuşî cu ea la sĕrăcăcióşa lor căscióră, ca sĕ predea lui Szopka cele 100 cor. L'a aflat stând pe bocceaua în care îşî strînsese calabalîcul. Solgăbirĕul i-a esplicat, că i-se face mare cinste când însu-şî ministrul-president îi trimite 100 cor. ca sĕ rĕmână acasă.

Szopka însĕ ce a făcut? Când vĕdù cele 100 cor. în mâna solgăbirĕului, ochii îi flăcărară, se ridică îndată şi era p'aci sĕ priméscă banii — dér se gândi, şi se aşedă érăşî liniştit pe calabalîc. Solgăbirĕul nu pricepù apucătura ţĕranului şi-i dise sĕ rĕspundă: rĕmâne, orî se duce în America? Szopka rĕspunse liniştit:

— Mĕ duc la America — dér de voiŭ mai căpĕta încă 10 fl. pe de-asupra, rĕmân acasă.

Solgăbirĕul îşî vîrî mâna în buzunar şi mai adause din al sĕu o bancnotă de 20 cor. la cea de-o sută.

— Ei, ce facî, te ducî orî rĕmâi?

Femeia arunca privirî recunoscĕtóre la solgăbirĕu. Er Szopka rĕspunse aşa:

— Am vrut sĕ sciu, cât mĕ preţuesce pe mine ţéra. Acum n'am sĕ rĕmân, decât pentru 200 coróne.

Solgăbirĕul se 'ntórse repede, eşi şi lăsă pe ţĕran. D-l ministru-president şî-a recăpĕtat cele 100 cor., Szopka a plecat şi femeia rĕmase plângĕnd.

Literatură.

A apărut *„Almanachul“* societăţii *„Petru Maior“* Budapesta 1901 cu un conţinut bogat şi ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. *Preţul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banî porto.

ULTIME SCIRI.

Bucurescî, 26 Ianuarie. Erî s'au făcut alegerî parţiale în opt judeţe La Muscel a fost ales în colegiul I pentru Senat, şeful partidului comandator G. Gr. *Cantacuzino*; la Romanaţî a reuşit de asemenea candidatul partidului conservator d. Tache *Ionescu* pentru colegiul I de Cameră. La Mehedinţî, Gorj, Putna, Vaslui şi Dorohoiu s'a declarat balotagiu. Dintre candidaţii partidului liberal, a reuşit numai Vintilă Brătianu la colegiul I cameră, în Dimboviţa.

Paris, 26 Ianuarie. Din Maracaibo se anunţă, că vasele de rĕsboiu germane au încetat bombardarea fortului San-Carlos.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Darıu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi n di librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iulın Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu* Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

„Invĕţătură creştinéscă“ séu ***Catechismul mare*** pentru tinerimea greco-cat. *Ediţiunea III.* (1898). Cu binecuvêntarea episcopului de odinióră al Gh-rlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunĕtăţirĭ şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag., format 8⁰, e legată solid şi costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

Indreptar teoretic şi practic pentru **învĕţământul intuitiv** în folosul elevilor preparandialĭ, a învĕţătorilor şi a altor ómenĭ pe şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2 (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru şcólele popor. rom. întocmit pe basa noului plan ministerial de învĕţ. de Ioan *Dariu* cu concursul mai multor bărbaţĭ de şcólă. Partea I. pentru anul I-iu şi al II-lea de şcólă. Preţul 32 banĭ (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru şcólele poporale de F. E. Lutrz. Tradusă de un învĕţător după a 9 ediţie germână. Anul I şi II. de şcólă. Numerii 110, - 10—20 şi 20—100. Preţul 40 b. plus 5 b. porto.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vĕnd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut până acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob.* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile luĭ ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

7) ***„Vreĭ sĕ te iubéscă bărbatu?“*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în scólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *P. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De ajŭ să e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie n. 1903.

Renta ung. de aur $4^0/_0$	121.20
Renta de corόne ung. $4^0/_0$	99.75
Impr. căil. fer. ung. în aur $3^1/_2{}^0/_0$	93 80
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^0/_0$	99 75
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonurĭ rurale ungare $4^0/_0$	101 50
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.—
Impr. ung. cu premii	201 75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.20
Renta de argint austr.	100.70
Renta de hârtie austr.	100.70
Renta de aur austr.	121 15
Rente austr. $4^0/_0$ de corόne	101 50
Losurĭ din 1860.	156.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.72
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	752.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	706 50
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	$117.12^1/_2$
London vista	$239.82^1/_2$
Paris vista	$95\ 40^1/_2$
Note italiene	95.35

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, **„Călindarul Plugariului“**. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 bani).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul. Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Lulĕua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăciόse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?“

După partea economică urmézĕ pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe“*, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat séu lunare.

Sz. 13552—1902
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pencsiu Sándor végrehajtatónak Cornea Mária végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén levő, Alsó-Veniczén fekvő az alsó-veniczei 302. sz. tljkvben végrehajtást szenvedett, továbbá Sztojka Balás György, Anna, Miklós, János, Ekatarina kiskoruak, Balás Sztojka Sándor, Mária Niculae Sztojka Mária szl. Cornea nevén álló 667, 668 hrsz. ingatlanra 331 kor.

678/2	hrsz.	ingatlanra	29	kor.	7521	„	„	98 „
1385	„	„	46	„	7569	„	„	1 „
1673	„	„	20	„	10929	„	„	14 „
2321	„	„	36	„	12117	„	„	22 „
2581	„	„	49	„	12783, 12784	„	„	81 „
2598	„	„	41	„	13140	„	„	18 „
2751	„	„	10	„	13196	„	„	20 „
2757	„	„	48	„	13202	„	„	40 „
3941	„	„	20	„	13305/1	„	„	4 „
4925	„	„	81	„				

koronában ezennel megálapitott kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Február hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor** Alsó-Veniczén megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának $10^0/_0$-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi November hó 26-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

SCHUPITER,
kir. albiró.

809,1—1

A V I S.

Prenumeraţiile la **„Gazeta Transilvaniei“** se pot face şi reînoi orĭ şi când la 1-ma şi 15 a fie-căreĭ lunĭ.

Domnii abonenţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonézĕ din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arete şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans“.